

Oslo, 14. august 2022

Innspill til forslag om forskrift om nasjonal retningslinje for jordmorutdanning

Sex og samfunn takker for mulighet til å komme med innspill i høring om forslag om forskrift om nasjonal retningslinje for jordmorutdanning.

Kort om Sex og samfunn

Sex og samfunn er Norges største senter for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter og vi har i over 50 år jobbet for økt kunnskap, kompetanse og tilgjengelige tjenester innen feltet. Vi driver klinisk og pedagogisk virksomhet, samt faglig utvikling og politisk påvirkningsarbeid. Den kliniske delen av arbeidet vårt inkluderer blant annet Norges største klinikk for seksuell helse.

I 2021 mottok vi over 38 000 henvendelser fordelt på poliklinikken, telefon og vår nasjonale chat-tjeneste. Vårt kliniske arbeid genererer bred kunnskap som videreformidles til øvrige aktører på feltet. Blant annet gjennomfører vi ulike opplæringstiltak som seksualitetsundervisning i skolen, opplæring om prevensjon og seksuelt overførbare infeksjoner ved landets høgskoler og universiteter med utdanningsforløp innenfor helsefag, og vi holder kurs med et bredt utvalg tema tilpasset ulike deltakergrupper.

Gjennom vårt påvirkningsarbeid bidrar vi til å sette dagsorden både politisk og i mediene, lokalt og nasjonalt. Vårt mål er å være en kompetansedriver innenfor feltet seksuell og reproduktiv helse og rettigheter.

Overordnet mener Sex og samfunn at seksuell helse må likestilles med fysisk og psykisk helse. For å oppnå dette må vi ta utgangspunkt i at god seksuell folkehelse er avgjørende for god fysisk og psykisk helse, og samtidig trenger vi mer kunnskap om seksuell helse for å ta gode valg.

Generelt innspill

Sex og samfunn mener det trengs flere jordmødre i kommunene for å kunne tilby kvinner bedre oppfølging, både før, under og etter et svangerskap. Det er nødvendig å sikre at jordmors kompetanse finnes i kommunene slik at kvinner kan få den hjelpen de trenger, når de trenger det.

For å møte kvinners behov for tilgjengelige tjenester særlig innen seksuell og reproduktiv helse foreslår Sex og samfunn å etablere kommunale kvinnehelseteam. Vi mener det trengs et løft i det offentlige helsevesenet og et slikt kvinnehelseteam skal kunne bidra til dette. Et team vil styrke laget rundt kvinnen og motvirke privatisering av kvinnehelse. Jordmødre har en nøkkelkompetanse som i større grad bør ses som en ressurs i kommunene, og kvinnehelseteamene skal være et supplement til allerede eksisterende tilbud i kommunene.

Sex og samfunn

Innspill til retningslinjene

Sex og samfunn synes utkast til retningslinjer for jordmorutdanningen er god. Særlig er vi glade for at seksuell og reproduktiv helse og rettigheter vektlegges i så stor grad som det gjør.

Vi etterlyser likevel behov for mer kunnskap og kompetanse når det gjelder følgende:

- Unges seksuelle og reproduktive helse og rettigheter
- Prevensjon, inkludert praktisk opplæring

Jordmødre har en viktig rolle ved landets helsestasjon for ungdom og vi savner mer fokus på unges seksuelle og reproduktive helse og rettigheter i retningslinjene. Jordmødre er en viktig bidragsyter til at tjenesten skal kunne oppfylle Nasjonal faglig retningslinje for det helsefremmende og forebyggende arbeidet i helsestasjon, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom.¹

I vår nasjonale undersøkelse om tilbudet ved landets helsestasjon for ungdom ser vi at kun i overkant av 40 % av jordmødrene ved helsestasjon for ungdom setter inn p-stav, mens en lavere andel av jordmødrene rapporterte at de fjerner p-stav. Om lag halvparten av jordmødrene ved helsestasjon for ungdom rapporterte at de setter inn spiral.² Dette må det gjøres noe med, og vi tror at god nok opplæring i utdanningsforløpet er et viktig bidrag i å kunne tilby flere langtidsvirkende prevensjon.

Med vennlig hilsen

Tore Holte Follestad

Avdelingsleder
kommunikasjon og politikk

Anneli Rønnes

Fagpolitisk rådgiver

¹ Helsedirektoratet (2017). [Nasjonal faglig retningslinje for det helsefremmende og forebyggende arbeidet i helsestasjon, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom.](#)

² Sex og samfunn (2021). [Har ungdom i kommunene et likeverdig tilbud? Rapport om helsestasjoner for ungdom i Norge.](#)